

Visie

De Nederlandse Vereniging Duurzame Energie streeft naar een duurzame samenleving, met een betrouwbare, betaalbare en schone energievoorziening over de hele keten zonder onomkeerbare en per saldo negatieve impact op milieu, mensen en biodiversiteit. Waarin de schone-technologiesector de concurrentiekracht van Nederlandse bedrijven en kennisinstellingen versterkt en daarmee de opbrengsten voor de Nederlandse economie.

Daarom kiezen we voor een volledig hernieuwbare energievoorziening die zoveel mogelijk lokaal/decentraal wordt opgewekt in uiterlijk 2050; voor elektriciteit, warmte en transport; door energie te besparen, efficiënt te gebruiken en hernieuwbare energie te produceren.

Principes:

1. Tussendoelen voor milieu, hernieuwbaar en besparing

Voor het bereiken van een volledig hernieuwbare energievoorziening in 2050 in Nederland, Europa en hopelijk internationaal, zijn er ook ambitieuze nationale tussendoelen nodig (voor 2030 en verder) die de energietransitie versnellen; voor zowel milieu (met name CO₂) maar ook voor het aandeel hernieuwbare energie in de totale energievoorziening en de ambitie voor energiebesparing.

2. Vervuiler betaalt

In de prijs voor energie dienen de externe kosten te worden opgenomen. Dat zijn onder andere de schadekosten als gevolg van de CO₂-uitstoot en andere milieu- en gezondheidseffecten. Zolang hiervoor nog geen functionerend 'vervuiler betaalt' beleid is, zullen subsidies en/of andere instrumenten (fiscaal, normen, etc.) het uitgangspunt van een level playing field faciliteren. De volledige internalisering van maatschappelijke kosten moet leiden tot het afbouwen van de afhankelijkheid van financiële stimulering voor hernieuwbare energie en het ontstaan van een (betere) marktwerking.

3. Erkenning van een transitiefase met duurzaam én fossiel

NVDE kiest voor de transitie die moet leiden naar een volledig hernieuwbare energievoorziening. NVDE erkent dat partijen met bestaande fossiele en nucleaire assets, deze in een afbouwend scenario zullen inzetten tijdens de transitie. Indien hierbij strijdige belangen optreden, zal NVDE altijd kiezen voor een afweging waarbij de transitie wordt versneld.

4. Maximale mogelijkheden bij toetreden tot de energiemarkt voor burgers en bedrijven

We streven naar een energiemarkt met leveranciers, producenten, aanbieders van flexdiensten of besparingsproducten die maximaal toegankelijk zijn voor nieuwkomers, collectieven van burgers en partijen die tot nu toe niet automatisch in de energiesector actief zijn.

5. Aandacht voor de kosten veroorzaakt bij energiegebruik en -productie

De kosten van de energietransitie kunnen door systeemkosten, zoals congestiekosten en onbalanskosten onnodig hoog uitpakken. Het draagvlak in de samenleving voor de energietransitie kan verminderen als er geen oog is voor efficiënte prikkels, verdelingseffecten en het voorkomen van afwenteling. Ons principe is dat de veroorzaker betaalt, tenzij er per saldo maatschappelijke

voordelen zijn om bepaalde kosten te socialiseren, zoals infrastructuurkosten. Een belangrijke voorwaarde voor het doorberekenen van kosten is dat de veroorzaker de kosten voor het systeem ook effectief kan beïnvloeden en daar potentieel ook baten aan kan ontlenuen.

6. Maximale flexibilisering van de energiemarkt

De verduurzaming van de energievoorziening vergt een maximale flexibilisering van de markt. NVDE kiest voor een maximaal flexibele inrichting van de energiemarkt, waarbij vraag- en aanbodbalans en de piekbelasting in netwerken efficiënt worden geregeld. Dit betekent bijvoorbeeld dat de prijs van energie voor alle gebruikers mag fluctueren en daardoor ruimte biedt aan alle marktopties die hierop inspelen: demand response, opslag, buffers in bijvoorbeeld elektrische auto's, back-up vanuit de industrie, etc.

7. Handhaven huidige betrouwbaarheid van het systeem

De groei van de duurzame productie en de verdere flexibilisering van de energievraag en -aanbod heeft gevolgen voor de wijze waarop de betrouwbaarheid van de energievoorziening kan worden gegarandeerd. Het handhaven van de balans, het voorkomen van congestie en het garanderen van de veiligheid en leveringszekerheid, vraagt om systemen die deze volatiele productie aan kunnen en om een klimaat waarbinnen investeringen in de ontwikkeling van deze systemen tot stand komen. De verduurzaming van het energiesysteem gaat daarmee gepaard met het behoud van het huidige niveau van veiligheid, betrouwbaarheid en leveringszekerheid.

8. Hernieuwbaar moet ook duurzaam zijn in de keten

Ook hernieuwbare energietechnieken en brandstoffen dienen in de keten hernieuwbaar geproduceerd en duurzaam te zijn (sociaal, milieu, biodiversiteit). Geen enkele energievorm zal volledig zonder enige impact zijn, maar zal per saldo wel potentieel substantiële milieuwinst moeten opleveren versus de bestaande situatie.

9. Geen keuze tussen hernieuwbare technologieën

We maken geen keuze voor één technologie binnen de alternatieven voor 100% hernieuwbare energieproductie, zolang door de techniek aan de voorwaarde van duurzaamheid in de keten voldaan wordt.

10. Interne gedragsregels: transparante vereniging met gemeenschappelijk belang

NVDE staat voor een open, transparante vereniging waar de leden gezamenlijk werken aan de versnelling van de energietransitie. Op domeinen waar commerciële belangen in de directe relatie tussen leden aan de orde (kunnen) zijn, zal de NVDE zich neutraal of afzijdig zal opstellen, tenzij er een beroep op bemiddeling wordt gedaan.

Goedgekeurd op de ALV van 22 september 2015